

Müsteâr Makamı Seyri

İstanbul Belediyesi Konservatuvarı (Darül-Elhan) Türk Musikisi Talebe Cemiyeti

Ahmet Şefik Gürmeriç

Usûlü : Sofyan

[1904 - 1967]

4

7

10

14

Müsteâr Makamı

a) Durağı: Segâh perdesidir.

b) Seyri: Çıkıcıdır.

c) Güçlü: Nevâ perdesidir.

d) Yeden: Kürdi perdesidir.

e) Donanımı: Si ve mi için koma bemolü, fa için bakiye diyezi donanıma yazılır. Gerekli değişiklikler eser içinde gösterilir.

f) Dizisi: Müsteâr makamı dizisi, Segâh makamı dizisine, Müsteâr Dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelir.

Bu makamdan, makamın adını taşıyan yeni bir Dörtlü görüyoruz. Müsteâr Dörtlüsü (TSK)

Müsteâr makamı az işlenmiş olan makamlarımızdan biridir. Yapısı itibariyle Segâh ve Hüzzam makamlarını andırır da, seyri yapılırken bu makamlardan hemen ayrılır.

Seyri:

Müsteâr makamı dizisinin sesleri kullanılarak seyri Durak sesi civarından başlanır. Müsteâr Dörtlüsünün seslerinde dolaşarak Güçlü olan Nevâ perdesinde asma kalış yapılıır. Segâh makamının dizisine geçilerek orta seslerde dolaşılır. Nevâ perdesi üzerinde Bûselik Dörtlüsü halinde yukarıya çıkılır.

Tekrar Segâh dizisinin seslerine geçilerek muhtelif seslerde kalışlar yapılabilir. Müsteâr Dörtlüsünün sesleri kullanılarak Segâh perdesinde karar verilir.

Sofyan Usûlü

*) Dört zamanlıdır.

*) İki tane iki (2 +2 = 4) zamanın veya iki Nim Sofyân'ın birleşmesinden meydana gelmiştir.

*) 4/8'lik ve 4/4'lük iki mertebesi varsa da, 4/4'lük ikinci mertebeye daha çok kullanılmıştır.

*) Pışrevlerde, İlahîlerde, şarkılarda, türkülerde, oyun havalarında, kısaca özel usul mecburiyeti olmayan hemen her formada kullanılmıştır

Sofyan Darb Usûlü

1 . Darb :

(Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]

2 . Darb :

(Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]

3 . Darb :

(Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

Kaynak : Türk Musikisi Nazariyatı ve Usülleri-Kudüm Velveleri / İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]